

Vzdělávací program pro učitele základních škol

Inspirace pro zkvalitňování výuky a podporu čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti

*Využití didaktického potenciálu uvolněných testových úloh
z mezinárodních šetření TIMSS 2015 a PIRLS 2016*

Vzdělávací program realizovaný **ZDARMA** přímo
v **PROSTORÁCH VAŠÍ ŠKOLY** v dohodnutém termínu.

Vzdělávací program je určen zejména **učitelům 1. stupně** základních škol.
Účast učitelů **2. stupně** je však také možná.

Rámcový program

8:30–9:00	Registrace
9:00–10:45	Základní informace o šetření PIRLS a TIMSS
	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se základními informacemi o šetření PIRLS a TIMSS
	Pojetí čtenářské gramotnosti v šetření PIRLS 2016
	<ul style="list-style-type: none"> Pojetí čtenářské gramotnosti v šetření PIRLS; stručný přehled o výsledcích českých žáků v mezinárodním kontextu a v čase. Sledované aspekty čtenářské gramotnosti v testových úlohách PIRLS; postupy porozumění textu v testových otázkách PIRLS.
	Práce s uvolněnými testovými úlohami PIRLS
	<ul style="list-style-type: none"> Úrovně čtenářské gramotnosti PIRLS; možnost gradace úloh jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka. Ukázky vybraných uvolněných úloh PIRLS s různými možnostmi jejich didaktického využití.
9:00–10:45	Tvorba úloh, práce v hodině
	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení s kritérii výběru vhodného a přiměřeně náročného textu k různým účelům čtení. Praktické seznámení s tvorbou otázek zaměřených na vybrané čtenářské strategie a dovednosti. Ukázky možností tematického využití úlohy PIRLS k rozvoji čtenářské gramotnosti v dalších předmětech

10:45–11:00	Přestávka
11:00–12:45	Pojetí matematiky a přírodovědy v šetření TIMSS 2015
	<ul style="list-style-type: none"> • Pojetí testovaných oblastí v šetření TIMSS. • Přehled hlavních výsledků českých žáků v mezinárodním kontextu v čase.
	Práce s uvolněnými testovými úlohami TIMSS
	<ul style="list-style-type: none"> • Ukázky vybraných uvolněných úloh a diskuze nad různými možnostmi jejich didaktického využití. • Možnost gradace úloh jako nástroj možné individualizace výuky dle vzdělávacích potřeb žáka.
12:45–13:15	Tvorba úloh, práce v hodině
	<ul style="list-style-type: none"> • Praktická ukázka dalších možných aktivit, které mohou podpořit porozumění žáka dané problematice řešené v úlohách. • Tvorba vlastních úloh.
12:45–13:15	Přestávka
13:15–14:45	Práce s uvolněnými úlohami TIMSS a PIRLS v modulu InspIS SET
	<ul style="list-style-type: none"> • Účel a určení systému InspIS, základní seznámení s moduly InspIS. • Základní komponenty systému (katalog úloh – využití úloh z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních úloh; katalog testů – využití testů z veřejné databanky České školní inspekce, možnost tvorby vlastních testů). • Průvodce zadáním, realizací a vyhodnocením testu ve zjednodušeném režimu školního testování. • Praktické ukázky využití uvolněných testových úloh z mezinárodních šetření. • Praktické ukázky sestavení vlastního testu. • Možnosti využití školního testování a mobilní aplikace InspIS SETmobile.
14:45–15:00	Závěr, ukončení semináře

Organizační informace

Na semináři se předpokládá účast max. 15 osob v jedné skupině, aby bylo zajištěno jeho praktické a interaktivní pojetí. Minimální počet účastníků pro realizaci semináře je 10.

Škola poskytne pro realizaci semináře odpovídající prostory tak, aby každý účastník měl k dispozici PC nebo notebook s připojením k internetu. Pokud škola nemá možnost zajistit PC nebo notebook pro každého účastníka, bude dohodnuto jiné technické řešení.

Všichni účastníci semináře obdrží potřebné vzdělávací materiály, PPT prezentace i tištěné publikace s uvolněnými úlohami z mezinárodních šetření TIMSS 2015 a PIRLS 2016.

Informace pro přihlášení

V případě zájmu o realizaci tohoto vzdělávacího programu pro učitele Vaší školy (a přímo ve Vaší škole) nám **prosím zašlete požadavek prostřednictvím systému InspIS HELPDESK** (<https://helpdesk.csicr.cz>):

1. zadejte téma požadavku: **Vzdělávací akce a semináře ČŠI**,
2. uveďte název semináře – TIMSS+PIRLS,
3. uveďte předpokládaný počet účastníků za Vaši školu (minimální počet je 10),
4. navrhnete termín (termíny) konání.

Následně Vás **budou kontaktovat pracovníci České školní inspekce**, kteří s Vámi dořeší veškeré další souvislosti a dohodnou všechny záležitosti pro úspěšnou realizaci vzdělávacího programu ve Vaší škole.

Podrobnější komentář

Mezinárodní šetření TIMSS a PIRLS poskytují velmi důležité informace o výkonnosti naší vzdělávací soustavy v mezinárodním srovnání. Testové úlohy, které jsou v těchto šetřeních používány, mají výrazný didaktický potenciál, a lze se jimi inspirovat nebo s nimi pracovat přímo ve výuce.

Česká školní inspekce za tímto účelem vydala *Publikaci s uvolněnými úlohami z mezinárodního šetření TIMSS 2015*, která obsahuje podrobný rozbor uvolněných testových úloh, a také *Publikaci s uvolněnými úlohami z mezinárodního šetření PIRLS 2016* obsahující podrobný rozbor uvolněných testových úloh s vysvětlením různých přístupů k tvorbě otázek na různorodé čtenářské dovednosti a strategie, včetně představení vybraných aktivit pro podporu čtenářské gramotnosti. Zároveň Česká školní inspekce nabízí učitelům **specifický vzdělávací program** zaměřený právě na práci s těmito úlohami ve výuce.

Cílem vzdělávacího programu není podrobně rozebírat metodické či teoretické aspekty šetření TIMSS a PIRLS, ale nabídnout pedagogům možnost hlouběji porozumět záměrům a konstrukci používaných testových úloh, a poskytnout jim tak metodický námět, konkrétní tematické příklady a inspiraci využitelnou pro práci s úlohami přímo ve výuce.

Důraz je přitom kladen nejen na praktické využití uvolněných úloh z obou šetření, ale také na tvorbu vlastních otázek, na zjišťování znalostí, schopností a dovedností žáků i s ohledem na mezipředmětové vztahy a v případě PIRLS rovněž na výběr vhodného textu podporujícího výuku a hodnocení čtenářských postupů směřujících k porozumění textu.

Účastníci vzdělávacího programu se zároveň základním způsobem naučí pracovat s inspekčním systémem **elektronického testování InspIS SET** v modulu **školního testování**.

